

δρέων· ὑπερέβαλε δὲ πάντας τούτους τοὺς φυσιολόγους ὁ Σάξων Werner ὅστις καὶ πατὴρ τῆς ὀρυκτολογίας ἀξίως ἐπωνομάσθη.

Ἄλλ' εἰς τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη τοσοῦτους λόγους προσέθηκεν ὁ Γάλλος Cordier καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ κεντρογείου πυρὸς ὡς ἐνδελεχοῦς καὶ ἀκαταπαύστου ἀφορμῆς παντοίων μεταβολῶν. Ἀπέδειξε δὲ τῶντι πρῶτος ὅτι τὰ ἐνδόμυχα, οὕτως εἰπεῖν, τῆς γῆς κατακαίονται ὑπὸ ἐμφύτου θερμότητος, εἰς τὴν ὅποιαν ἀποδίδει καὶ τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς ρευστότητα· ἡ θερμότης δὲ αὕτη πλεονάζει κατὰ λόγον τοῦ βάθους, οὐχὶ ὁμοῦς ὁμαλῶς καὶ παραπλησίως παντοῦ· αὐξάνει δὲ τὸ σύνολον κατὰ βαθμὸν ἓνα εἰς 25 μέτρων βάθος, ὥστε εἰς 2500 μέτρα (1½ λεύγαν) κάτω τῆς ἐπιφανείας τὸ ὕδωρ διαλύεται εἰς ἀτμοὺς, εἰς 6,000 δὲ μέτρα ἀναλύεται καὶ ὁ μόλυθος· ἀλλ' εὐτε πέτρα, οὔτε μέταλλον ἀντέχει ἐφ' ὅσον προχωροῦμεν εἰς τὰς 20, ἢ 25 λεύγας βάθους.

Ποτὲ ἴσως ὁ ἄνθρωπος δὲν θέλει ἐξιχνιάσει τὰ βάθη τῆς γῆς· ἐπειδὴ μόλις κατέβη μέχρι τοῦδε εἰς 300, ἢ 400 μέτρα· ἀλλὰ τί σημαίνει τοιαύτη ἀπόστασις συγκρινομένη πρὸς τὴν ἡμιδιάμετρον τῆς γῆς· συγκρίνεται μὲν ἐκ 1435 λευγῶν, ἐνθ' μόλις γνωρίζομεν τὸ γενεὺν ἔχον τὸ 1½1500 μέρος τῆς ἡμιδιαμέτρου ταύτης;

Καὶ ὁμοῦς ἡ θέσις τῶν ὀρυκτῶν, μάλιστα δὲ φυτῶν καὶ ζῶων τεθαμμένων ἀπ' αἰῶνος εἰς τῆς γῆς τὰ σπλάγχνα, βοηθεῖ πολὺ εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς καὶ φυσικὰς ἐνταυτῷ ἐρεῦνας. Ἰσως καταπρονεῦσι τινες ἀπερισκέπτως τὰ τοιαῦτα τῶν παρελθόντων αἰώνων ναυάγια· ὁ ἐπιστήμων ὁμοῦς θεωρεῖ αὐτὰ ὡς μνημεῖα τῆς φύσεως πολὺ ἀξιοπιστότερα παρὰ τὰ νομίσματα καὶ τὰ βιβλία καὶ τὰ χειρόγραφα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς καὶ τὰ κτίρια· διότι ἐκ τούτων τινὰ εὐκόλως παραποιεῖνται ὑπὸ τῆς τέχνης, ἀλλὰ δὲ διαφθείρονται αὐτομάτως. Καὶ ὅμως μεγάλα χάρματα τῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων ἔθνων ἀναπληροῦνται καὶ ἐκ τῶν ἐρείπειων τούτων τῆς ἀνθρωπίνης βιομηχανίας.

Τὰ πλείστα τῶν ἀνευρισκομένων ὀργανικῶν ὀρυκτῶν ἀνήκουσιν εἰς τὰ ζωόφυτα, τὰ μαλάκια, ἢ τὰ κογχυλία κτλ.

Ἀλλὰ πῶς γνωρίζονται τὰ ὀργανικὰ ὀρυκτὰ ταῦτα; Διατηροῦνται ἐντὸς τῆς γῆς τὴν φυσικὴν τῶν μορφῶν καὶ σύστασιν· ἀποβάλλουσιν ὁμοῦς τὰς χημικὰς ιδιότητας, ὡς ἐκλιπούσης τῆς ζωικῆς ὕλης, καὶ οὕτως ἀποβαίνουσιν εὐθραπτα καὶ εὐδιάλυτα· ἐνίοτε δὲ ἀπολιθοῦνται παντελῶς καὶ μόνον ἐκ τοῦ σχήματος διακρίνονται. Ἄλλοτε πάλιν βλέπομεν μόνον τὸν τύπον τοῦ φυτοῦ, ἢ τοῦ ζώου ἐπὶ τῶν διαφόρων χωμάτων ὡς ἐκκαγεῖν σφραγίδος ἐπὶ τοῦ κηροῦ, αὐτὸ δὲ τὸ ζῶον ἠρπύνη ἐκ πολλοῦ ἤδη· ἀλλὰ καὶ τὸ ἀμυδρὸν αὐτὸ σημεῖον ἀποχρώντως ἀποδεικνύει τὴν ὑπαρξίν του, καθὼς τὰ ἰχθυ μαρτυροῦσιν εἰς τὸν κυνηγὸν τὸν δρόμον τοῦ ἀγριμαίου. Διτηρήθησαν δὲ τὰ τοιαῦτα διὰ τοῦ ὕδατος, ἢ ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἀπαλλαγέντα οὕτω τῆς ἐπιφθοῆς τοῦ αἵρος, ἥτις φθείρει καὶ τὰ ζῶντα φυτὰ καὶ ζῶα, πολὺ δὲ μάλλον τὰ ζῶα ἢ τὰ σπορῆμα. Τέλος εὐρίσκονται περιτυλιγμένα ὡς ἐντὸς ἐλύτρου εἰς τιτανώδη, ἢ ἄλλην τινὰ ὕλην.

Τὰ ὀρυκτὰ φυτὰ καὶ ζῶα εὐρίσκονται εἰς βάθη, διότι· καὶ κατὰ διαφόρους καίρους καταστάν, ὥστε ἀποτελοῦσιν ἀλλεπαλλήλους στοίβας ὁποιαῖς ὁμοῦς ἐκ τῶν ἄνω εἰς τὰ κάτω ἐξετάσσονται· ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς συγκεφαλαιοῦνται εἰς κυρίως ὑπὸ παντοίων καὶ συστάσεως διαφόρου χαρακτηριζομένας, 1) εἰς τὴν μετακατακλυσμίαν (ἐπιπόλαιον), 2) εἰς τὴν κατακλυσμίαν 3) τὴν προκατακλυσμίαν 4) τὴν δευτερεύσαν 5) τὴν διάμεστον δὲν ἀνατρεφὴν κεντρικὴν, ἢ πρωτογενῇ διότι αὕτη δὲν εἶναι ὀρυκτὰ, φυτὰ καὶ ζῶα.

Εἰς τὴν Διάμεστον εὐρέθησαν μαλάκια, ἰχθύες, σαρκοφάγοι, (ὡς φέρονται ἐκ κυνικοῦ καὶ αἰχμηθέντας). Μεταξὺ δὲ τούτων κρίνεται ἄγνωστον τι σήμερον ζῶον μετὰ παρὰ τοῦ Ἑλβετοῦ Ἀγασίς ἐπικληθέν. Σημειώθη ἐνταῦθα ὅτι κατὰ τοὺς ζωολόγους τὰ σαρκοφάγα ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς γῆς κατόπιν τῶν ποτηράων· ἀν' ἐγεννῶτο συγχρόνως, ἥτο ἀδύνατον τὰ ποτηράα διατηρηθῆναι καὶ πολλαπλασιασθῆναι ὑποκείμενα τὴν βορὰν τῶν ἄλλων.

Εἰς τὴν δευτερεύσαν εὐρίσκονται ἐρπετὰ ἐλαδῶν προσχωμάτων κατὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τὰ ἄγνωστα σήμερον ὁ μνηστὴρ, ὁ γαῖος (12, 13 ποδῶν μήκους) ὁ μεγαλόσαυρος, ζῶον γαντιαῖον ἀνάλογον τοῦ κροκοδείλου, 30 καὶ 40 ποδῶν μήκους· ἐκ τῶν ὀρέων ὀδόντων του ἐκάλουν οὗτον Cuvier ὅτι ἦτο θηρίον παμφορώτατον. Ὁ δάκτυλος οὗτος ὀνομασθεὶς παρόσον ἐξημερῶν πτερά, ὡς ἡ νυκτερίς, εἰς τὰ δάκτυλα κροδείλιας, εἶδος κροκοδείλου, ὁ τελευόσαυρος, ἢ ἀκρόσαυρος ὡς εἰς τὰ μεθόρια, οὕτως εἰπεῖν, τῶν νεοφανείων, μίγμα μαστοφόρου καὶ κροκοδείλου. Μαστόσαυρος, εὐρεθεὶς παρὰ τὸν Μῶσαν ποταμὸν Κελτικῆς φέρων σιαγὸνα 33 ποδῶν μήκους· καὶ ὥστε ἀποτελεῖ τὸ 1½6 σχεδὸν τοῦ ὅλου σώματος. Ὁ ἰχθυόσαυρος φέρων μῆκ. 5—15 ποδ. 3 ῥύγχος δελφίνος, ὀδόντας κροκοδείλου, χηλὰς κήτους, ἐκτεταχέτο εἰς τὰ πελάγη, καὶ δύο μέγιστα ὀφθαλμοὺς οὐόσαυρος ἔγχευ· τὸ πλεῖστον τῶν σαύρων κείμενον μῆκος 3 μέτρων· ὁ σαυροκέφαλος, μῆκος 6—8 μέτρων· ἄγνωστοι γιγαντιαῖα κτλ. ἰχθύες νεοφανεῖς, ὅν ὁ ποικιλίας, ὁ παλαιόθριστος κροκέφαλος, ὁ στρωματεὺς, ὁ ἀνισόλοβος, καὶ θαλάσσιοι ἀναμίκτοι.

Πτηνὰ ζσανίως εὐρέθησαν ὅν σκολόπαξ, πελεια κτλ.

Θηλαστικὰ δὲν ὑπῆρχον ἐπὶ κατὰ τοὺς ἐπὶ τῶν ζωολόγων.

Εἰς τὴν προκατακλυσμίαν (τριτεύσαν) εὐρίσκονται προσχώματα θαλασσῶν καὶ ποταμῶν μετὰ τῶν ἰχθύων, σελάχη, φυτὰ, κογχυλία, ἐντομα κτλ.

Ἐρπετὰ, κροκοδείλοι, βάτραχοι κτλ. Θηλαστικὰ ἐνάλια, φῶκαι νέου εἶδους, θαλάσσιαι ἄρκτοι· φάληνι. Ἐν μόνον ἐστὶν εὐρεθὲν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν Παρισίων Dauphine 227 λίτρας!